

- (1) Eerst worden enkele theoretische aspecten van armoede verduidelijkt. Op basis van het werk van o.a. Adam Smith en Amartya Sen kan men beargumenteren dat armoede nooit los kan worden gezien van de sociale context waarin zij zich voordoet. Armoedebestrijding kan voortkomen vanuit verschillende motieven, zoals barmhartigheid, wettelijke normen, sociale normering enz. Armoede is te definiëren als: iemand is arm als hij/zij geruime tijd niet de middelen heeft om het minimaal noodzakelijke van de eigen gemeenschap te verwerven.

Dit is grotendeels ontleend aan de hoofdstukken 2 en 6 van de studie 'Rules of Relief':

www.scp.nl/english/Publications/Publications_by_year/Publications_2009/Rules_of_Relief

- (2) Het armoedeonderzoek dat het SCP uitvoert is op die definitie gebaseerd. Er worden twee budgetten gehanteerd: 'basisbestedingen' en 'niet-veel-maar-toereikend'. Het eerste gaat op onvermijdelijke kosten (voeding, huur, energie e.d.). In het laatste is daarnaast een bescheiden bedrag opgenomen voor sociale participatie. De bedragen zijn ontleend aan normen van het Nibud en focusgroepenonderzoek naar armoede. De normbudgetten zijn afhankelijk van de huishoudenssamenstelling. Ze worden afgezet tegen inkomensgegevens van het CBS. Indien het besteedbaar inkomen van een huishouden onder het normbudget ligt, tellen alle leden ervan als arm.

Bronnen:

Armoede in Kaart 2018, digitaal.scp.nl/armoedeinkaat2018

De SCP-methode voor het meten van armoede; Herijking en revisie,

www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2018/De_SCP_methode_voor_het_meten_van_armoede

- (3) Op basis van beide criteria werd in 2013 een hoogtepunt bereikt. Daarna is de armoede gedaald, maar in 2016 was in Nederland volgens het basisbehoeftecriterium nog steeds 4% van alle Nederlanders arm (660.000 mensen). Afgemeten aan het niet-veel-maar-toereikendcriterium was 6% arm (982.000 mensen). De risico's op armoede hangen samen met leeftijd, herkomst, inkomensbron en woonplaats.

Bron: Armoede in Kaart 2018, www.scp.nl/digitaal.scp.nl/armoedeinkaat2018

- (4) Armoede onder werkenden is een onderbelicht probleem. Uit een recente studie komt naar voren dat armoede bij deze groep theoretisch in de hand wordt gewerkt door het inkomen per uur, de arbeidsintensiteit (het aantal gewerkte uren in het huishouden), en de kosten die samenhangen met de gezinssamenstelling (de aanwezigheid van partner en/of kinderen). Het aandeel werkende armen is in Nederland hoger dan in Denemarken en België, maar lager dan in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk. Dat hangt samen met verschillen in wet- en regelgeving, maar ook met culturele verschillen. Gemeenten hebben werkende armen nog niet goed in het vizier.

Bron: Als werk weinig opbrengt; Werkende armen in vijf Europese landen en twintig Nederlandse gemeenten,

www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2018/Als_werk_weinig_opbrengt

- (5) Armoede kan op verscheidene manieren worden tegengaan. Enerzijds zijn het inkomens-, prijs- en arbeidsmarktbeleid van de landelijke en lokale overheid van belang; anderzijds heeft het te maken met sociale investeringen, houdingen en verwachtingen, en de opstelling van lokale actoren.

Bron: Armoede in Kaart 2016: Wat kan het beleid aan armoede doen?

www.scp.nl/digitaal.scp.nl/armoedeinkaat2016/wat_kan_het_beleid_aan_armoede_doen